

תחנה #1: עולם הבנקאות

היי! בתחנה זו נטעם מעט מעולם הבנקאות, תכירו מונחים רלוונטיים ותלמדו את החשיבות של ניהול הכסף שלכם בבנק.

יש לכם 15 דקות. לאחר מכן, עברו לתחנה הבאה.

אם סיימתם את התחנה הקודמת, ניפגש שוב במליאה.

אם אתם זקוקים לעזרה, פנו למדריך.

תיהנו!

תחנה #1: עולם הבנקאות

פעילות פתיחה (5 דקות):

לפניכם מספר תמונות של אמצעים שונים לשמירה על הכסף.
 כל אחד בתורו יבחר תמונה וישתף מה לדעתו היתרון
 והחיסרון של כל אמצעי.
 חשבו, איזה אמצעי הכי יעיל בשמירה על הכסף?
 דרגו מ- 1 עד 3 (1 הוא היעיל ביותר).

שאלה לדיון (2 דקות):
 איפה לדעתכם הכי כדאי לשמור את הכסף ולמה?

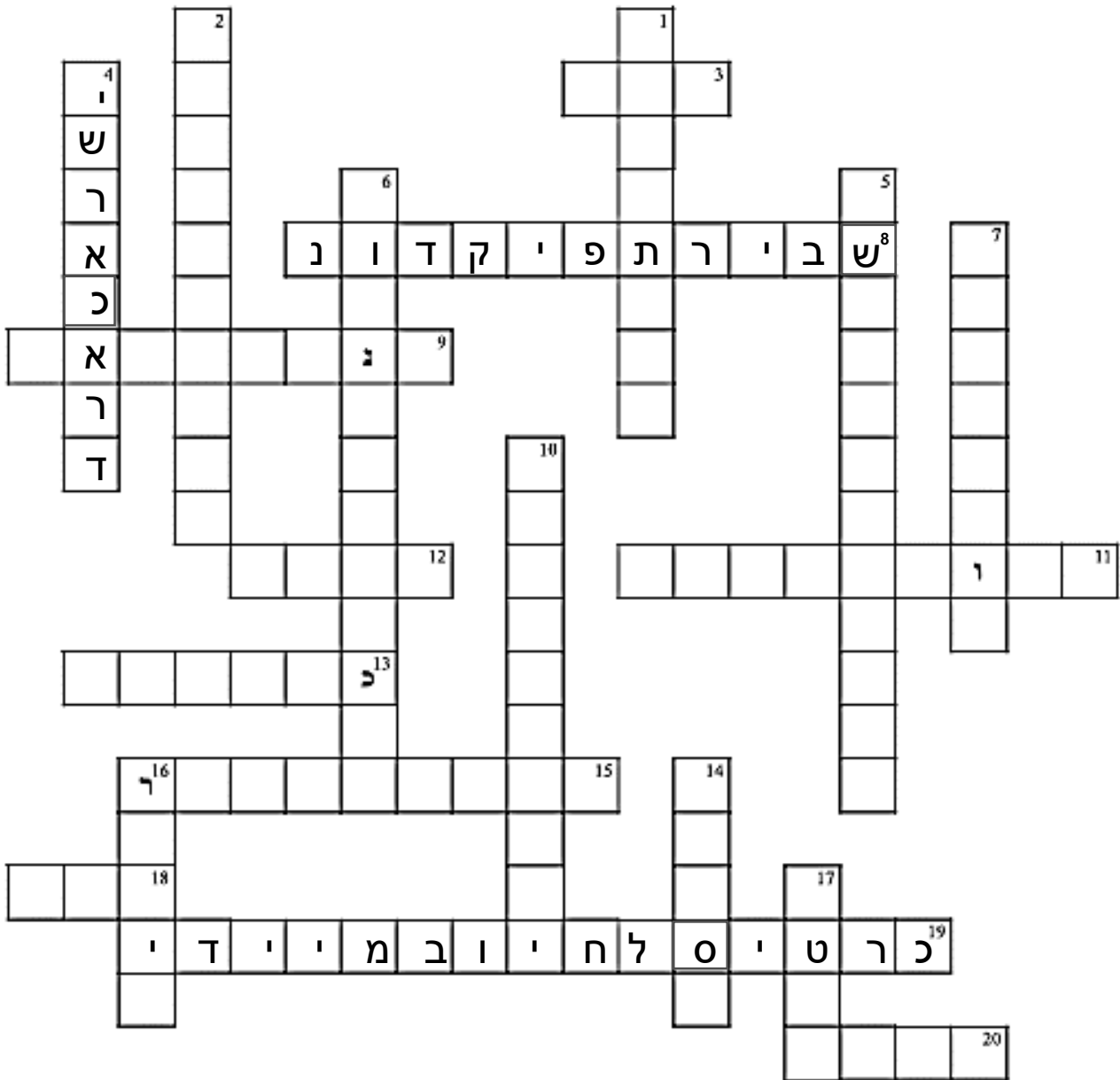

תחנה #1: עולם הבנקאות

משימה - תשבץ (8 דקות):

פתרו את התשבץ ביחד (הגדרות נמצאות ב-2 הדפים הבאים) והכירו מלא מושגים חדשים. אתם יכולים להיעזר בדף המושגים המצורף בהמשך.

תחנה #1: עולם הבנקאות

הגדרות לתשבץ: מאונך

1. הוראה לבנק לשלם מחשבון הבנק של הלקוח סכום קבוע, במועדים קבועים מראש, לטובת אדם או גורם כלשהו.
2. סכום הכסף המרבי של יתרת החובה בחשבון המאושר ללקוח על-ידי הבנק.
4. שם של כרטיס אשראי.
5. חשבון בבנק, המאפשר לבעליו למשוך ולהפקיד בו כספים, לפי דרישה.
6. תוכנית הפקדת כספים בבנק, של כסף "הסגור" לתקופה מסוימת (בהתאם לסיכום בין הלקוח לבנק). בסוף התקופה הלקוח מקבל את כספו בתוספת ריבית מסוימת.
7. סכום הכסף העומד לרשות הלקוח בחשבון עובר ושב ("הפלוס" בחשבון).
10. כרטיס המאפשר למשוך מזומנים וגם לבצע עסקאות/קניות, עליהן משלמים במועד מאוחר יותר (כפי שנקבע מראש).
14. "שוק" שבו מוכרים וקונים ניירות ערך.
16. סכום הכסף הנוסף שהלקוח משלם לבנק, בהחזרת כספי ההלוואה.
17. תנאים מיוחדים שהבנק נותן ללקוח (לעתים לתקופה מוגבלת), כגון: פטור מעמלה מסוימת, פנקסי שיקים חינם.

תחנה #1: עולם הבנקאות

הגדרות לתשבץ: מאוזן

3. עובר ושב (ר"ת).
8. משיכת כספי פיקדון שלא במועד שהוסכם עליו מראש עם הבנק.
9. הבנק המרכזי של ישראל.
11. רישום על גבי השיק המורה לבנק להעביר את הכסף רק למי ששמו רשום על השיק.
12. שם של כרטיס אשראי.
13. מכשיר לביצוע פעולות בנקאיות שונות, כגון: משיכת כספים, קבלת מידע על מצב החשבון.
15. סוג חשבון המיועד לבני נוער.
18. מוסד העוסק בקניה ומכירה של כסף ומספק מוצרים ושירותים פיננסיים ללקוחות, כדוגמת: ניהול חשבון עו"ש, מתן הלוואות, אפשרויות לחסכון, כרטיסי אשראי, ועוד.
19. כרטיס המאפשר למשוך מזומנים וגם לבצע עסקאות/קניות, עליהן משלמים בסמוך למועד ביצוע העסקה (אין אפשרות לתשלומים); הכרטיס ניתן לשימוש רק אם יש כסף בחשבון.
20. סכום הכסף שהבנק גובה עבור ביצוע פעולה בנקאית על-ידי הלקוח.

תחנה #1: היכן מנוהל הכסף?

להבין את הכסף – מושגים בסיסיים (עמ' 1 מתוך 3)

מוסד פיננסי המספק מוצרים ושירותים פיננסיים ללקוחות, לדוגמה: ניהול חשבון עובר ושב, כרטיסי אשראי, מתן הלוואות, אפשרויות שונות לחיסכון, ועוד.

בנק

הבנק המרכזי של מדינת ישראל. אחד מתפקידיו הינו פיקוח על הבנקים בישראל ובראשו עומד נגיד בנק ישראל.

**בנק
ישראל**

חשבון בבנק, המאפשר לבעליו למשוך ולהפקיד בו כספים, לפי דרישה. לדוגמה, באמצעות כרטיס חיוב, שיק, הוראת קבע, או העברות כספים (למשל, לחברת הסלולר).

**חשבון בנק /
חשבון עובר
ושב (עו"ש)**

סכום הכסף העומד לרשות הלקוח בחשבון העו"ש ("הפלוס בחשבון").

**יתרת
זכות
בחשבון**

סכום הכסף שאותו חייב הלקוח לבנק במסגרת חשבון העו"ש ("המינוס בחשבון").

**יתרת
חובה
בחשבון**

הוראה כתובה של בעל חשבון לבנק לשלם סכום מסוים מחשבונו לגורם אחר, אשר יציג את השיק לפירעון.

**שיק (צ'ק) /
המחאה**

מכשיר לביצוע פעולות בנקאיות שונות, כגון: משיכת כספים, קבלת מידע על מצב החשבון. השימוש במכשיר הוא באמצעות קוד סודי.

**כספומט/
כספון**

תחנה #1: היכן מנוהל הכסף?

להבין את הכסף – מושגים בסיסיים (עמ' 2 מתוך 3)

<p>כרטיס המאפשר למשוך מזומנים (עד 400 ₪ ביום) וגם לבצע עסקאות, בדרך של חיוב חשבון הבנק של בעל הכרטיס בסמוך למועד ביצוע העסקה (אין אפשרות לתשלומים). הכרטיס ניתן לשימוש רק אם יש כסף בחשבון (זה אינו כרטיס אשראי בו מועד החיוב נדחה).</p>	<p>כרטיס דביט לחיוב מידי</p>
<p> כרטיס המאפשר למשוך מזומנים וגם לבצע עסקאות, בדרך של חיוב חשבון הבנק של בעל הכרטיס, במועד מאוחר יותר, כפי שנקבע מראש.</p>	<p>כרטיס אשראי</p>
<p>סכום כסף שהבנק גובה עבור ביצוע פעולות בנקאיות על-ידי הלקוח.</p>	<p>עמלה</p>
<p>שם כולל לכל הפעולות הבנקאיות שהלקוח מבצע בעצמו, באמצעות האינטרנט, הסלולר או באמצעות מכשירים כגון כספומט/כספון. דוגמה לפעולות שניתן לבצע: קבלת מידע על מצב חשבון, חיובים בכרטיסי אשראי, הזמנת פנקסי שיקים, העברת כסף, או הפקדת כסף בפקדון.</p>	<p>בנקאות ישירה</p>
<p>תוכנית המאפשרת הפקדת כספים בבנק (הפקדה חודשית, או הפקדה של סכום חד פעמי), של כסף ה"סגור" לתקופה מסוימת ונושא רווח. כלומר, צבירת סכום כסף בנפרד מחשבון העובר ושב, לתקופה מוגדרת, בהתאם לסיכום בין הלקוח לבנק. על חשבון חיסכון מקבל הלקוח ריבית מסוימת.</p>	<p>תוכנית חיסכון</p>
<p> חיסכון או השקעה בבנק - סכום כסף שהלקוח מפקיד לשמירה בבנק, לתקופה מוגבלת וקצרה יחסית, שתואמה בינו לבין הבנק. בסוף התקופה הלקוח יקבל את כספו בחזרה בתוספת רווח מסוים עליו הוסכם מראש (ריבית).</p>	<p>פיקדון</p>

תחנה #1: היכן מנוהל הכסף?

להבין את הכסף – מושגים בסיסיים (עמ' 3 מתוך 3)

 <p>סכום כסף הניתן לאדם (הלוואה) או גוף אחר, בדרך-כלל על-ידי בנק (המלווה), תמורת התחייבות של הלווה להחזיר את ההלוואה, בתוספת סכום נוסף (ריבית), כעבור תקופה שהוגדרה מראש.</p>	הלוואה
<p>ריבית זכות - סכום הכסף הנוסף שהבנק משלם ללקוח בסוף תקופת חיסכון, עבור כספו. ריבית חובה - סכום הכסף הנוסף שהלקוח משלם לבנק תמורת שימוש בכספי הבנק: מסגרת אשראי ולקיחת הלוואה.</p>	ריבית
 <p>סכום כסף שהלקוח חייב לבנק, כתוצאה ממשיכת כספים מהחשבון מעבר לסכום שסוכם עם הבנק. על האוברדרפט הלקוח משלם ריבית חובה.</p>	משיכת יתר (אוברדרפט)
<p>סכום הכסף המרבי שהבנק מאפשר ללקוח למשוך מהחשבון, מעבר לכסף שיש בחשבון, או במילים אחרות - "להיכנס למינוס בחשבון" (אוברדרפט). בדרך-כלל, סכום זה נקבע בהתאם לגובה המשכורת החודשית של בעל החשבון, או הכנסות אחרות.</p>	מסגרת אשראי
<p>הוראה לבנק לשלם, במועדים קבועים מראש, סכום קבוע לטובת אדם או גורם כלשהו. לדוגמה: הפקדה לתוכנית חיסכון. התשלום נעשה מחשבון הבנק של הלקוח.</p>	הוראת קבע

תחנה #2: אמצעי תשלום

היי! בתחנה זו נכיר קצת יותר לעומק את **מגוון אמצעי התשלום** - מזומן, המחאות (צ'קים), כרטיס אשראי, כרטיס לחיוב מידי (דביט) ואפליקציות לתשלום כמו: Bit, Paybox, Pepper pay (ביט, פייבוקס ופפר).

יש לכם 15 דקות. לאחר מכן, עברו לתחנה הבאה. אם סיימתם את התחנה הקודמת, ניפגש שוב במליאה. אם אתם זקוקים לעזרה, פנו למדריך.

תיהנו!

משימה - מי אני? (12 דקות):

הכירו את משפחת טל. המשפחה עברה לפני שבועיים לדירתם השכורה החדשה בכפר סבא.

תומר, תלמיד
בי"ס יסודי, בן
10 וחצי

גלי, תלמידת
תיכון, בת
17 כמעט

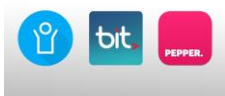

ליאור,
בעלת מכון
קוסמטיקה

רון, איש
מכירות

לפניכם 5 אמצעי תשלום בהם משתמשת משפחת טל. קראו את השיחות שמנהלת המשפחה וכתבו במקומות המתאימים באיזה אמצעי תשלום מדובר. לא מכירים את אחד מאמצעי התשלום? תוכלו להיעזר במידע שבטבלה המופיעה בהמשך.

אפליקציית תשלום
(Bit, Paybox, Pepper pay)

המחאות
(צ'קים)

כרטיס אשראי

מזומן

כרטיס לחיוב
מידי (דביט)

תחנה #2: אמצעי תשלום

יום ראשון, 17:00 אחה"צ, סלון. רונן קורא עיתון וליאור שותה קפה.

ליאור: "איך אני שמחה שכבר התמקמנו בדירה החדשה. נשארנו לנו רק עוד 2 - 3 ארגזים לפרוק וסיימנו. תגיד, אתה זוכר שהיום אמרנו שנשלם לבעל בית את שכר הדירה לחצי שנה הקרובה?"

רונן: "כן, נלך אליו בערב. איך את מעדיפה לשלם לו?"

ליאור: "נראה לי שהכי טוב למסור 6 _____ ל- 1 לכל חודש."

יום שני, 19:00 בערב, המשפחה יושבת סביב השולחן ואוכלת ארוחת ערב.

גלי: "אמא, אני יוצאת בסופ"ש עם חברים. נראה לי שנלך לראות איזה סרט ואז נשב בבית קפה."

ליאור: "נשמע טוב."

גלי: "אמא! אני יודעת שזה נשמע טוב... אני חייבת כסף."

ליאור: "מה עם דמי הכיס שקיבלת בתחילת החודש?"

גלי: "כבר לא נשאר לי כמעט כלום..."

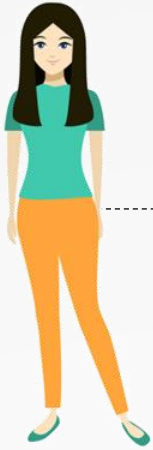
תומר: "אמא, גם אני חייב כסף! בצופים מוציאים לנו חולצת שבט חדשה."

ליאור: "טוב...". הולכת לארנק ומוציאה ממנו _____ ואומרת: "גלי בפעם הבאה בבקשה תתכנני בתחילת החודש על מה את הולכת להוציא את הכסף כדי שלא ייצא מצב שכבר באמצע החודש לא נשאר לך כלום. ותומר - 30 שקל יספיק לחולצה נכון?"

תחנה #2: אמצעי תשלום

יום שלישי, 20:30 בערב. החברות של גלי פתחו קבוצה בווטסאפ "יומולדת לגלי".

אביגיל: "יאללה, עוד שבועיים יש לגלי יומולדת 17. מה אנחנו קונות לה?"

מיה: "אולי סדנת איפור?"

יעל: "אני יודעת שהיא שמה עין על איזו שרשרת."

נועה: "מה עם איזה Gift card? ככה היא תוכל לבחור בעצמה: בית קפה, בגדים, תכשיטים, ספא..."

אביגיל: "אחלה רעיון. אתן מעבירות אליי כסף ואני אקנה את ה-Gift card? הכי טוב, תעבירו לי ב _____."

יום חמישי, 17:30, ליאור ותומר מסתובבים בקניון, נכנסים לחנות ספרים.

המוכר ממליץ לליאור על ספר ומסב את תשומת ליבה למבצע של 1 + 1. תומר בוחר ממדף הספרים שמשותפים במבצע גם ספר לעצמו והם ניגשים לקופה.

המוכרת בקופה שואלת: "איך את רוצה לשלם?". ליאור מוציאה מהארנק _____ . המוכרת שואלת: "את רוצה לחלק לתשלומים?". ליאור: "לא תודה".

ביציאה מהחנות תומר אומר: "אמא, גם אני רוצה _____". (אותו אמצעי התשלום שהופיע קודם לכן).

ליאור: "אתה עוד קצת צעיר לזה. אבל עוד כמה שנים, בגיל 16, נוכל לגשת לבנק ולהוציא לך _____".

תומר: "אז אני בעצם אוכל ללכת לחנות לבד ולשלם בעצמי. איזה כיף!" ליאור: "נכון 😊 לא רק שתוכל לשלם לבד, אפילו תוכל להוציא באופן עצמאי כסף מהכספומט. אגב, שמת לב שהמוכרת שאלה אותי אם אני רוצה לחלק את סכום הרכישה לתשלומים? אז רק תדע ש _____ (אותו אמצעי התשלום שהופיע קודם לכן) לא מאפשר לשלם בתשלומים. בעצם סכום התשלום נגבה באופן מיידי מחשבון הבנק שלך ואי אפשר לדחות אותו למועד אחר."

תחנה #2: אמצעי תשלום

לרשותכם, השוואה בין אמצעי התשלום השונים (עמ' 1 מתוך 2).

כרטיס אשראי

מה זה? כרטיס שהבנק מנפיק ללקוחותיו. הכרטיס מלווה בקוד סודי שצריך להקיש במשיכת מזומן מהכספומט, ובקרוב גם במעמד הקנייה בחנויות.

מתי משלמים? הקניות נצברות בכרטיס והחיוב נעשה במועד ספציפי שנקבע עלי ידי הלקוח, בכל חודש.

יתרון בולט: לא צריך להסתובב עם סכומים גדולים של כסף שעלולים להיגנב או להיאבד.

מזומן

מה זה? שטרות כסף.

מתי משלמים? באופן מיידי.

יתרון בולט: נגיש וזמין.

המחאה (צ'ק)

מה זה? מסמך רשמי של הבנק שנושא את שם בעל החשבון ופרטיו האישיים, ומהווה הוראה לבנק לשלם כסף מבעל החשבון ל"מוטב" - העסק או האדם שאליו אנחנו רוצים להעביר כסף.

מתי משלמים? במועד שציינתם על גבי המחאה. אם יחסר לכם כסף בחשבון לכיסוי המחאה, היא תחזור אל הבנק (צ'ק ללא כיסוי).

יתרון בולט: יכול לשמש כאמצעי חלופי לתשלום כאשר אין בידכם מזומן.

תחנה #2: אמצעי תשלום

לרשותכם, השוואה בין אמצעי התשלום השונים (עמ' 2 מתוך 2).

כרטיס לחיוב (דביט)

מה זה? כרטיס שהבנק מנפיק ללקוחותיו. הכרטיס מלווה בקוד סודי שצריך להקיש במשיכת מזומן מהכספומט, ובקרוב גם במעמד הקנייה בחנויות.

מתי משלמים? החיוב נגבה מחשבונכם באופן מיידי ולא נדחה למועד אחר כמו בכרטיס אשראי.

יתרון בולט: מצב החשבון תמיד עדכני ולא צריך להסתובב עם סכומים גדולים של כסף שעלולים להיגנב או להיאבד.

אפליקציית תשלום (Bit, Paybox, Pepper pay)

מה זה? אפליקציה בטלפון הנייד שמאפשרת להעביר כסף לאנשי הקשר בטלפון, דרך כרטיס האשראי.

מתי משלמים? במועד החיוב של כרטיס האשראי.

יתרון בולט: ניתן לשלם גם כשאינן עליכם ארנק.

סיכום קבוצתי (3 דקות):

כתבו דבר אחד חדש שלמדתם על אחד מאמצעי התשלום.
